

MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DANSA

Dossier de premsa

AINA ALEGRE

Centre Coreogràfic Nacional / Studio Fictif

FUGACES

Temporada 2025-26

Del 17 AL 19 d'octubre de 2025 / Sala MAC / 20 h (diumenge 17 h) / 24 €

L'espectacle

FUGACES és una mena de declaració d'amor a Carmen Amaya (1918), *bailaora*, actriu i cantant, l'energia creadora i la història de la qual m'obsessionen; és una peça que invoca aquesta figura a través d'una interpretació lliure.

Aquesta artista lluitadora, emprenedora i autodidacta va aprendre flamenc des de ben petita a la platja de l'antic barri gitano de Barcelona, el Somorrostro. Va tenir un recorregut heterogeni que va del barri gitano de Barcelona a Hollywood, de l'Exposició Universal a la Casa Blanca, del flamenc tradicional a la posada en escena del *Boléro* de Ravel... Malgrat una trajectòria artística prolífica i tot i ser una de les artistes més mediàtiques en l'art del flamenc, el seu llegat continua sent poc visible avui dia.

FUGACES activa aquest fantasma. Em costa descriure la petjada que em va deixar la primera vegada que vaig veure ballar Carmen Amaya. Desprèn una força que està connectada a la seva comunitat, una dansa que no és folklòrica ni ornamental, sinó que més aviat es reivindica i s'imposa. Em va fer descobrir la possibilitat de concebre la dansa com una força vital, com un espai de lluita i supervivència. Aquesta peça és també un intent de fer reviure la seva energia i deixar que impregni la meua escriptura.

FUGACES és, per tant, una trobada més profunda amb aquesta figura. Amb l'equip de ballarins i ballarines, busco desplegar els nostres imaginaris i interpretacions subjectives a partir d'una aproximació sensible. Experimentem una connexió física sense reproduir la seva dansa, i provoquem així una fricció entre llenguatges artístics. L'escriptura coreogràfica es basa en arxius textuais i audiovisuals. És un intent de reactivar aquest cos del passat, deixar-se travessar per la seva energia i traduir-ne el moviment i reflexionar-hi mitjançant les nostres eines i pràctiques contemporànies.

«Teixeixo aquí una dansa geomètrica, colpidora, ràpida, fulgurant, amb grans suspensions. Una dansa sorollosa i silenciosa alhora. Amb *FUGACES*, renovo la meua recerca i la meua obsessió pels cossos que colpegen, que agafen ritme i que, amb la seva dansa, produeixen una forma de música interna. A través d'un muntatge de moments grupals, solos i duos, *FUGACES* s'inscriu en el contínuum de *THIS IS NOT (an act of love & resistance)* i *SWING-MOTOR*, peça per al Jeune Ballet del CNSMD de Lió. Aquí celebrem aquest fantasma amb una dansa col·lectiva. Convoquem una energia elèctrica i de percussió. Una escriptura de gestos i espais en què els cossos es propulsen amb passos, girs, salts i encomanen ritmes i melodies interpretades en directe.»

És com si Carmen Amaya ressuscités per generar matèria contemporània: una dansa ritual en què els cossos seran posseïts fugaçment!

Aina Alegre, gener del 2025

Carmen Amaya és una cantant i ballarina de flamenc nascuda el 1918 al barri del Somorrostro de Barcelona que va morir el 1963 a Begur. Molt aviat en la seva trajectòria, va sacsejar els codis del gènere d'aquesta dansa: va desenvolupar la tècnica del *zapateado*, fins aleshores atribuïda als homes. Figura andrògina, és una de les primeres dones que va canviar els codis de la indumentària.

Autodidacta, va inaugurar una nova manera d'interpretar la dansa a través del *zapateado*, la velocitat, la fulguració i l'atac. Fugint de la guerra a Espanya, va actuar a Amèrica i Europa durant més de 20 anys. Paral·lelament, va desenvolupar una carrera com a actriu i va participar en diverses pel·lícules a Espanya i Amèrica.

FUGACES

Es diu d'un animal que escapa, que fuig. Es diu d'una cosa abstracta, en particular d'una sensació, d'un fenomen sensible que apareix breument, que dura molt poc. Es diu d'una persona, especialment de les manifestacions de la seva psicologia, canviant, inestable. Es diu d'una memòria infidel, que deixa escapar.

El títol de la pròxima creació d'Aina Alegre està ple de significat i promeses... Al principi hi ha una trobada amb una *bailaora* flamenca: Carmen Amaya. *FUGACES* perquè Aina Alegre no recorda amb precisió quan, on ni com la va conèixer. Però està segura que Carmen Amaya sempre ha nodrit el seu desig de ballar.

Aquesta creació parteix d'aquí, de l'anhel de posar llum en una referència íntima i participar en el reconeixement d'una figura marginada, absent de les històries oficials de la dansa contemporània, però també bandejada de la genealogia artística de la seva ciutat d'origen, Barcelona, a favor de personalitats aclaparadores com Dalí, Miró o Tàpies. Declarar públicament el seu amor per Carmen Amaya significa per a Aina Alegre fer lloc a aquesta dona gitana, ballarina, emprenedora i feta a si mateixa dins del seu patrimoni artístic i cultural.

Tanmateix, la qüestió no és que la coreògrafa d'avui reti un homenatge a la ballarina d'ahir, sinó d'examinar la relació misteriosa, gairebé enigmàtica, que hi manté, compartint amb altres l'experiència de ser travessada per la seva energia fulgurant. Per això, Aina Alegre s'envolta d'un equip de vuit ballarines a les quals proposa diverses maneres de connectar amb la dansa de Carmen Amaya, per mitjà de vies sonores, rítmiques, tòniques, energètiques i espiritualistes.

Després de l'aventura de creacions a gran escala com *SWING-MOTOR* i *PARADES ET DÉSOBÉISSANCES*, *FUGACES* reuneix un nou grup de treball format al voltant d'una figura tutelar compartida, però també vinculat per l'escriptura d'Aina Alegre, transmesa a tothom com un suport d'interpretació individual.

A l'escenari, Aina Alegre imagina una situació dramàtica específica que reprèn el principi del ball basat en una forma de repte entre iguals, fet que permet que convisquin en un mateix espai-temps les singularitats de cadascú i l'emulació col·lectiva.

Prenent com a principal referència els vídeos de Carmen Amaya disponibles en línia, el treball de creació no pretén recuperar les danses del passat, sinó explorar-ne els «gestos arrel». Així es manifesta, un cop més, l'interès de la coreògrafa per investigar llenguatges coreogràfics que no formen part del seu ADN per trobar-hi motius recurrents i crear ponts entre repertoris aparentment inconnexos. Aquest és el cas del projecte *ÉTUDES*, que inicia el 2018 amb l'objectiu de constituir una col·lecció viva de danses, relats i experiències al voltant del gest de martellejar, i d'anar a trobar testimonis amb pràctiques tan diverses com la dansa tradicional basca, el xamanisme o la bateria. Si *FUGACES* no constitueix pròpiament un *ÉTUDE* (sobretot perquè, en aquest cas, Aina Alegre s'interessa pel seu propi corpus i es qüestiona a ella mateixa d'una certa manera), és indubtable que l'aferrament de l'artista a examinar els ressorts dramàtics i coreogràfics de les danses de Carmen Amaya s'inscriu en una mateixa dinàmica de recerca, que situa al centre del treball de l'interpret l'experiència de «deixar-se absorbir per una altra dansa».

En el contínuum de *THIS IS NOT (an act of love & resistance)*, l'entorn sonor té un paper central en aquesta nova creació d'Aina Alegre, que es referma definitivament com «una coreògrafa de la música i de la música de la dansa». Amb l'objectiu de facilitar la trobada

amb Carmen Amaya, és l'energia tel·lúrica de la percussió i dels aires melòdics que la coreògrafa convoca per donar suport a l'experiència dels intèrprets i «excitar l'espai perquè s'hi puguin llançar».

I quin paper hi té el flamenc, en tot això? «Per a mi, malgrat la meva fascinació per danses antropològiques i comunitàries com el flamenc, és clar que aquest no és un projecte sobre el flamenc, sinó un projecte sobre ella», afirma la coreògrafa. **Marie Quiblier, juny 2024**

Nota: Entre cometes s'indiquen les paraules de la coreògrafa extretes de l'entrevista realitzada per Marie Quiblier el 4 de juny de 2024 al Centre Chorégraphique National de Grenoble.

AINA ALEGRE

Coreògrafa i ballarina, Aina Alegre crea des del 2010 diferents espectacles i *performances* de formats molt diversos. Concep la creació coreogràfica com un terreny per obrir imaginaris al voltant del cos. A través de la dansa, explora diferents relacions amb el cos col·lectiu, i el seu treball coreogràfic es concep com una «orquestració» del moviment, el so, la llum i l'espai. La seva escriptura és tant coreogràfica com musical: des de fa diversos anys, Aina Alegre assumeix una signatura musical coreografiant la música i imaginant la música per a la mirada. A través de les seves creacions, també desenvolupa una tasca de recerca al voltant de les nocions de memòria i arxiu, que travessen tot el seu treball.

RECORREGUT

Després d'una formació multidisciplinària que combina la dansa, el teatre i la música a Barcelona, Aina Alegre ingressa el 2007 al CNDC d'Angers. Des del 2010 és intèrpret i, paral·lelament, crea obres per a l'escena i *performances* en espais híbrids. El 2014, funda a París la companyia STUDIO FICTIF per donar suport als seus projectes i creacions. Des de llavors, el seu treball s'ha presentat a diferents països com Espanya, França, Itàlia, Bèlgica, Grècia, Suïssa, Alemanya, Perú i Romania. El 2011 crea la *performance* *LA MAJA DESNUDA DICE*, que culmina amb la creació de la peça *NO SE TRATA DE UN DESNUDO MITOLÓGICO* (2012). Posteriorment, crea *DÉLICES* (2015), *LE JOUR DE LA BÊTE* (2017) i *LA NUIT NOS AUTRES* (2019). El 2020 crea la peça *CONCRERTO* en col·laboració amb David Wampach i el solo *R-A-U-X-A*. El 2021 crea *ÉTUDE 4, FANDANGO ET AUTRES CADENCES*, al Festival d'Avignon, dins el programa «Vive le sujet !» coproduït amb la SACD. El 2022 crea la seva primera gran peça de grup, *THIS IS NOT (an act of love & resistance)*. El 2023, crea *SWING-MOTOR* per al Jeune Ballet del CNSMD de Lió. El mateix any, inaugura el Festival de Marsella amb *PARADES & DÉSOBÉISSANCES*, una peça per a més de 100 *amateurs*, que es reprèn el 2024 al Palais des Sports de Grenoble. *FUGACES*, la seva pròxima peça de grup, concebuda per a set ballarins i ballarines, es va estrenar el març de 2025 a la MC2: Grenoble.

Paral·lelament als projectes escènics, des del 2018 impulsa el projecte de recerca i *performances* *ÉTUDES*, amb el qual es troba amb persones i territoris i recull relats i danses al voltant de pràctiques i gestualitats relacionades amb el martelleig i la percussió. Treballa al voltant de la memòria, l'arxiu i empra la paraula com a motor coreogràfic. A la tardor del 2024, va presentar *RÉVERBÉRATIONS - ÉTUDE 8* al Festival Les Inaccoutumées de la Ménagerie de Verre - París.

Des del 2023, codirigeix el Centre Chorégraphique National de Grenoble amb el ballarí Yannick Hugron.

PREMIS

2019: Aina Alegre rep el premi del jurat al concurs Podium amb la peça *DÉLICES*.

2023: Aina Alegre rep el Premi de la Crítica Serra d'Or al millor espectacle de dansa per la peça *R-A-U-X-A*.

Fitxa artística

Concepte i direcció artística Aina Alegre

Creació i interpretació Adèle Bonduelle, Maria Cofan, Cosima Grand, Hanna Hedman, Hugo Hagen, Yannick Hugron, Gwendal Raymond

Disseny il·luminació Jan Fedinger

Creació i espai sonor Vanessa Court

Vestuari Aina Alegre i Andrea Otin

Coordinació tècnica Juliette Rudent-Gili

Assistent projecte Severine Bauvais

Acompanyament i consells Juan Carlos Lérida i Marie Quiblier

Control so Guillaume Olmeta

Control il·luminació Roberto Baldinelli

Agraïments Montse Madridejos per la documentació

Producció Centre choregraphique national de Grenoble & STUDIO FICTIF /

Coproducció MC2, Mercat de les Flors, Maison de la Culture de Grenoble – Scene nationale, Charleroi Danse – Bruxelles, La Briqueterie – CDCN du Val de Marne, Bonlieu Scene nationale Annecy, Biennale de la Danse de Lyon 2025, DDD – Festival Dias de Danca / **Amb el suport** Theater Freiburg – Allemagne, Laureate MIRA de l'Institut français

El Centre choregraphique national de Grenoble està finançat per la Drac Auvergne – Rhone-Alpes / Ministere de la culture et de la communication, la Region Auvergne – Rhone-Alpes, le Departement de l'Isere, Grenoble Alpes Metropole

ENTREVISTA A AINA ALEGRE

«Des de fa molt temps, darrere del meu treball hi ha una recerca que s'actualitza sobre diferents perspectives al voltant de cossos que martellegen, que impacten, que esdevenen sonors, que es deixen portar pel ritme, per la pulsació. Avui, tinc la impressió que Carmen Amaya és alhora un pretext per a mi i una necessitat d'afirmar àmbits artístics diferents de la dansa contemporània. Juntament amb el meu equip de ballarins i ballarines, he dut a terme un treball d'anàlisi, d'aproximació sensible, d'imaginari i d'especulació per entendre la seva dansa amb les nostres eines de ballarins contemporanis.

És una dansa que es deixa travessar per un fantasma. Creem una fricció de llenguatges, però en cap cas intentem reproduir la seva dansa. És molt enriquidor veure com una cultura pot aportar coses noves a la meua escriptura. Es produeix un intercanvi. Ella forma part de la meua herència cultural femenina, però jo no soc *bailaora* de flamenc. El títol té a veure amb la manera com, a través d'una peça ritual, de manera molt fugaç, ens deixem travessar per aquest fantasma, per aquest esperit, per aquesta figura. És quelcom passatger, quelcom que per a mi no és abastable. És una energia que ens incita a fer tot el possible perquè flueixi a través nostre. Trobo que és interessant reivindicar en aquest títol el que la dansa ens pot provocar, que resta inabastable, i, tanmateix, perdura als nostres cossos, sobreviu.» >>

Declaracions recollides per Nathalie Yokel per a *La Terrasse* 14 febrer 202

EXTRACTES DE PREMSA

LES ONES ENFURISMES DEL FLAMENC A LA BIENNAL DE DANSA DEL VAL-DE-MARNE

Le Monde / Rosita Boisseau / març de 2025

El so sord d'un *zapateado* ressona en la foscor de l'escenari. Introdueix una banda sonora sumptuosa, farcida de percussions intenses i entorns estridents, creada per Vanessa Court, que es va inspirar especialment en l'àlbum *Queens of the Gypsies*. Aquest so agita una peça en blanc i negre que aviat es tornarà vermella a mesura que augmenta l'energia visceral. Si les referències gestuals del flamenc, amb les seves torsions i moviments de braços, s'incorporen a la dansa, adornen un cos desbocat que persegueix l'èxtasi. I junts, els intèrprets, inclosa la trombonista Maria Cofan —en un acompanyament tumultuós, com Aina Alegre els sap conduir—, es fusionen panteixant.

EL FLAMENC REINVENTAT PER AINA ALEGRE

Sceneweb / Belinda Mathieu / març de 2025

Aina Alegre desplega una coreografia tenyida de flamenc desconstruït i reinventat per a set intèrprets, que ret homenatge a la icona del gènere, Carmen Amaya. A un món de distància de la representació folklòrica del flamenc, la coreografia és una desconstrucció que adopta certs gestos o sons per aïllar-los, declinar-los en solo, en duo, en grup, i desplegar-los en cascada.

UNA COREOGRAFIA RITUAL PROFUNDAMENT ARRELADA A LA CULTURA FLAMENCA

The Terrace / Nathalie Yokel / març de 2025

Una dansa inspirada profundament per una cultura i, tanmateix, l'aparició d'una escriptura plena de perspectives: aquest és el repte que ha superat Aina Alegre per a aquesta nova creació. La impressionant banda sonora metralla, la llum batega com el batec sord d'un cor, i vet aquí que s'organitzen solos, trios i conjunts que avancen cap al públic amb alens i veus que s'escapen amb una energia conqueridora. L'atac del gest, la velocitat, els girs en espiral, les espatlles, la flexió de la columna vertebral, el martellejament del terra, els bustos projectats i les mirades penetrants... No hi ha cap dubte, l'estat flamenc és aquí. Partint d'aquesta base, Aina Alegre ha construït una coreografia d'infart, penetrant i desbordant, en un flux que oscil·la entre el que és salvatge i el que és magistral.

PER QUÈ L'ESCAPADA D'AINA ALEGRE US ACOMPANYARÀ DURANT MOLT TEMPS

Les Inrocks / Philippe Noisette / març de 2025

Fugaces, homenatge distanciat a la *bailaora* Carmen Amaya, és un cant d'amor al cos flamenc. En la foscor de l'escenari, només ressona el murmuri dels passos. *Fugaces*, la nova creació d'Aina Alegre, fa una aposta pel buit per mostrar els fantasmes, el de Carmen Amaya, llegenda del flamenc, i d'altres. De mica en mica, els solistes s'obren pas a través de les ombres, s'acosten per fi i acaben per oferir a la vista un fresc de gestos. Hi trobem les postures arquejades, els braços plegats i els perfils altius propis del gènere flamenc. Però Aina Alegre de seguida se'n va per la tangent, es distancia del famós *zapateado* per atrevir-se amb una dansa de combat.

UN ALÈ INCANDESCENT EN MEMÒRIA DE CARMEN AMAYA
***L'oeil d'Olivier* / Olivier Fregaville / març de 2025**

Els set intèrprets adopten el llenguatge del flamenc, però en desconstrueixen la sintaxi i n'allarguen l'alè. Braços que fuetegen l'aire, torsions, gambades nervioses... Cada cos reprèn la figura de Carmen Amaya a la seva manera. Alguns capten la ràbia gitana, d'altres la precisió vertiginosa. Junts, teixeixen un diàleg, una xarxa movedissa entre tradició i reinveniçió.

Aina Alegre no pretén explicar una història. Ella capta l'impuls. Aprofundeix en l'instint, en la urgència del gest. Entrena els seus intèrprets cap a un trànsit eruptiu, una partitura que es compon i es desfà davant dels nostres ulls, oscil·lant entre la tensió i l'abandonament. La música batega, els cossos ressonen. Lluny de ser una simple celebració, *Fugaces* és una experiència sensorial, una onada viva, i, alhora, un homenatge en metamorfosi perpètua, sublimat per la magnífica il·luminació de Jan Fedinger.

AINA ALEGRE: FUGACES
***Danser canal historique* / Thomas Hahn / Març 2025**

La dansa gitana i Aina Alegre, que dedica la seva obra a martellejar i *zapatear*, estaven destinades a trobar-se un dia. I, tal com va assenyalar en la nostra entrevista, Amaya era catalana, com Aina Alegre. Però, quan parlem de flamenc, gairebé introduïm una pista falsa. Ella suspèn aquest flamenc per acostar-se a la pionera històrica, atès que neix en el silenci, en ombres xineses, construint la força d'un grup que acabarà envaint les grades en una explosió d'energia xamànica d'una força raríssima. Durant el procés, quan la dansa esdevé festiva i eruptiva, quan el so de les esquelles es barreja amb les animades improvisacions de la trombonista, de vegades ens sorprenem preguntant-nos per la veritable relació amb Carmen Amaya. Però aviat entenem que el tema no és tant la seva dansa com la seva força interior.

PREMSA

MERCÈ ROS

93-256 26 14

mros@mercatflors.cat

www.mercatflors.cat

MERCAT DE LES FLORS

Consorci format per

Amb la col·laboració

